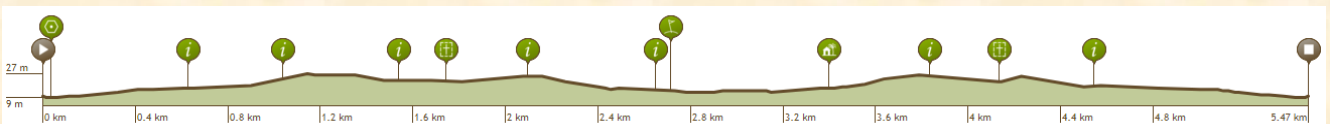
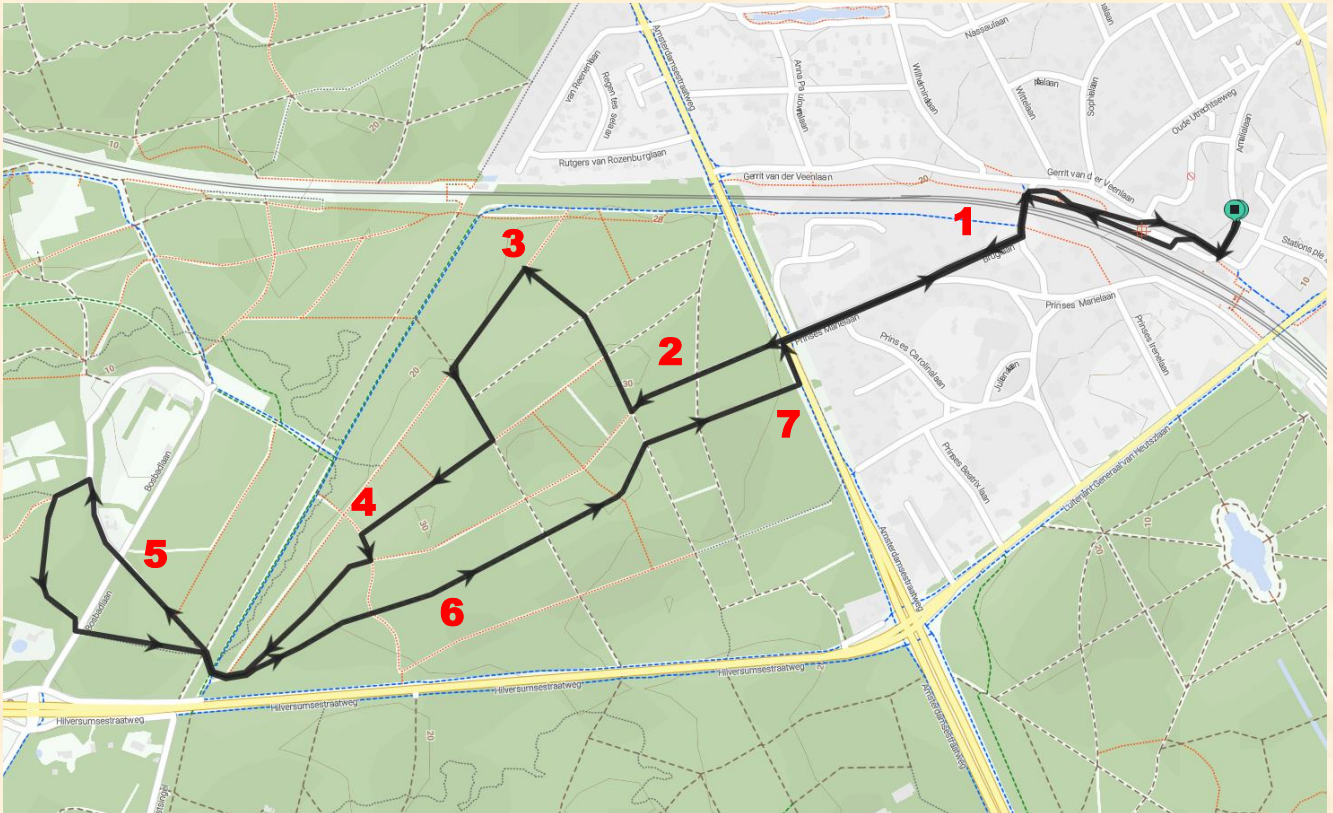

Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht

Laagte van Pijnenburg - Geopad 096 – het Roosterbos bij Baarn

07-12-2018

Route 5,5 km. Voor de GPS RouteYou versie, [klik hier](#).

Wie ook wandelend kennis wil maken met het oude Roosterbos wordt geadviseerd de hierna beschreven, 5,5 kilometer lange wandelroute te lopen.

De route begint en eindigt bij de parking bij het NS-station Baarn.

Dit betekent dat wie haar wil volgen zowel voor als na afloop van de boswandeling een lommerrijk villapark moet doorkruisen.

De bedoeling is dat het traject door het villapark visa versa wordt afgelegd. De er te vinden fraaie architectuur kan dan andermaal en ook nog eens vanuit een andere gezichtshoek worden beleefd.

1. Voor de wandeling door het Roosterbos wordt eerst het villapark ten westen van het station doorkruist. In verband hiermee ga je bij het station links de Gerrit van der Veenlaan een eindje volgen. Een bruggetje over het in de stuwwal van Baarn uitgegraven spoorweggravin brengt je vervolgens naar het villapark, waar je direct schuin rechtsaf slaat. De in elkaars verlengde gelegen Brug- en Prinses Marielaan brengen je dan naar de Amsterdamse Straatweg, die je oversteekt.

2. Aan de overzijde van de Amsterdamse Straatweg kun je direct het vroeg 18de-eeuwse Roosterbos in. Het bos groeit grotendeels op een stuwwalerras waarvan de bovenzijde maximaal ongeveer 13 meter boven N.A.P. is gelegen.

Deze gids is er eerst een van de zandwegen, die naar de zuidwestpunt van het Roosterbos convergeren. Onder die wegen is een in onbruik geraakte oude verbinding met Lage Vuursche en Utrecht, waaraan in de bebouwde kom van Baarn zowel de naam als het tracé van de Oude Utrechtse Weg herinneren.

Vorbij een bocht naar links kom je terecht op een kruising met een bosweg, die de convergerende wegen met elkaar verbindt. Op die kruising slaat het geopad rechtsaf.

Wie goed om zich heen heeft gekeken zal in het bos inmiddels her en der een kommetje kunnen hebben gezien. Dergelijke kommetjes komen op meer plaatsen in het bos voor en zijn mogelijk door smeltwater gevormd. Hun verspreiding is nog niet systematisch geïnventariseerd.

3. Na de bosweg volg je een er op aansluitend, naar links afbuigend paadje, dat na ruim honderd meter een zone met (enkele) kommetjes passeert. Even later wordt op een van de convergerende boswegen linksaf geslagen. Het is een kaarsrechte laan die je spoedig weer verlaat door bij de eerstvolgende kruising opnieuw linksaf te slaan. Al snel passeer je rechts dan een markante grafheuvel.

4. Even voorbij die heuvel slaat de route rechtsaf. Ze loopt dan even langs een middenin het bos gelegen terrein dat lang geleden grotendeels omgracht werd. Bij de bosweg die je nu volgt is dit terrein alleen gemarkeerd door een walletje. Aan het eind van de bosweg verwelkomt je een T-kruising met een flauwbochtige zandweg, waar links wordt teruggekeerd naar de kaarsrechte laan, die je eerder al even bewandelde. Ze brengt je naar de zuidwesthoek van het bos, waar je aan de overzijde van de Domlaan en haar parallelweg de zuidelijke omgeving van het zwembad kunt verkennen.

Wie hieraan geen behoefte heeft kan nu via een ander deel van het Roosterbos terug naar Baarn. Paragraaf 5 kan in dat geval worden overgeslagen.

5. De zuidelijke omgeving van het zwembad wordt verkend via een ommetje, waar tot de verbeelding sprekend, aantrekkelijk reliëf van later plaatselijk enigszins verstoven oude windafzettingen te zien is. Rechts voor je leidt het ommetje je eerst naar de verharde Wittelaan, aan de overzijde waarvan de route een eindje langs het terrein van het zwembad loopt. Na een kleine tweehonderd meter slaat het geopad linksaf, wat het spoedig nog een keer doet. De ambiance wordt dan een bosgedeelte met trogachtige (uitwaaiings)laagten. Doorlopend kom je weer uit op de Wittelaan, die andermaal wordt overgestoken. Hierna loopt de georoute langs de zuidrand van een driehoekig bosperceel, waar zich in een stuifdalachtige laagte een markant rond bergje schuil houdt. Iets verderop eindigt het in deze paragraaf beschreven ommetje weer op de plek waar het begon.

6. Je gaat het Roosterbos nu via een andere route nog eens in Baarnse richting verkennen. Dit gebeurt via de meest rechtse zandweg van de bundel ontsluitingen die bij de zuidwestpunt van het bos uitkomt. Zo'n zeshonderd meter verderop loopt de weg tot aan een bocht naar links langs de gracht van het terrein, waarop al in paragraaf 4 werd geattendeerd. Bij de bocht zie je rechts een open plek met een grafheuvel.

Grafheuvel

7. De zandweg brengt je daarna terug naar de Amsterdamse Straatweg. Die moet je nu even links volgen om via de Prins Marie-, Brug- en Gerrit van der Veenlaan ook weer terecht te komen bij het spoorwegstation van Baarn.

Door de wandeling leerde je de natuur en architectuur van een lommerrijke villawijk en oud bosgebied kennen. De meeste indruk maakten daarbij ongetwijfeld de merkwaardige reliëfkenmerken van de enigszins verstoven gebieden bij het bosbad, een markante grafheuvel, het zware naald- en loofhout van het Roosterbos en sommige monumentale antieke panden van het villapark.

Toelichting

Het Roosterbos en omgeving liggen grotendeels op de slechts flauw hellende zuidwestflank van de al meer dan honderdduizend jaar oude, lage stuwwal waarover Baarn zich later uitbreidde. Het oppervlak van de stuwwal wordt hier en daar verlevendigd door een rij kommetjes van onbekende genese of een grafheuvel, die ons aan de prehistorische mens herinnert.

Verder naar het westen bestaat de ondiepe ondergrond van het wandelgebied voornamelijk uit jongere fijnzandige (wind)afzettingen uit de laatste ijstijd.

Tijdens en kort na de Middeleeuwen werd de geo(morfo)logische gesteldheid daarvan plaatselijk beïnvloed door uit- en overstuivingen.

Evenals de meeste andere gebieden met droge zandgronden werd ons wandelgebied sinds de bronstijd gaandeweg zelfs vrijwel geheel ontbost en vele eeuwen overwegend als (gemeenschappelijke) graasgrond gebruikt. Steppe- en heidevegetaties gingen nu domineren, terwijl later ter plekke van de windzanden ook uit- en overstuivingen mogelijk werden. Hoogstwaarschijnlijk ontstonden aldus de door klifjes van elkaar gescheiden dalachtige laagten en walachtige hoogten van de grindarme zandgronden.

Na de Middeleeuwen was het gebied van het Roosterbos een tijdlang het driehoekige westelijk deel van het voormalige grote landgoed De Eult, waar al vroeg met de herbebossing van de Utrechtse Heuvelrug zou worden begonnen.

In 1758 wordt De Eult door een noodgedwongen verkoop onderdeel van het toen stadhouderlijk domein Soestdijk, waarvan de oppervlakte destijds geregeld werd uitgebreid.

Op de domeingronden zouden zowel het agrarisch cultuurland als de nog aanwezige heiden op grote schaal worden gebruikt voor de uitbreiding van de bossen. Het gebied van het huidige Roosterbos bleef echter nog tot in de negentiende eeuw vrijwel geheel heide.

Omstreeks 1850 blijkt ook ons wandelgebied bebost te zijn geraakt. Het grotendeels in noordoostelijke richtingen divergerende netwerk bospaden van het gebied bestond toen ook al.

Rond 1873 werd dwars door de noordhoek van het bos een ravijn gegraven voor de aanleg van de spoorlijn Hilversum – Baarn. Een kwart eeuw later is het bosgedeelte benoorden het ravijn afgestoten, zodat het kon worden benut voor de verdere uitbreiding van de Baarnse villaparken.

Middenin het enkele eeuwen geleden verstoven deel van het gebied liggen het bosbad De Vuursche en een tennispark.

Aan de noordwestkant van het bos werd een aaneengesloten oppervlakte van verscheidene hectaren in de tweede helft van de vorige eeuw enkele meters verlaagd en vervolgens weer beplant. Daarbij verdween minstens één grafheuvel.

Sinds het begin van de tachtiger jaren is het Roosterbos staatsbezit.

Alle rechten met betrekking tot de tekst en het kaartmateriaal uit deze uitgave berusten bij stichting Telluris. Persoonlijk gebruik van de uitgave is toegestaan maar niet voor zakelijke en commerciële doeleinden tenzij dit schriftelijk met de rechthebbende(n) is overeen gekomen.